

Concili: Roma va consultar la CEE

Un any després d'haver-se clausurat, el Concili català sembla que és a les portes del seu reconeixement. El retard no és degut només a la Santa Seu. La Conferència Episcopal Espanyola ha confirmat a EL TEMPS que també en va examinar les resolucions.

El Concili Provincial Tarracòense va aprovar una resolució que insta l'església catalana a avançar cap a l'obtenció d'una personalitat jurídica pròpia. Aquesta resolució ha estat motiu de debat a la CEE.

ARXIU / EFE

El dia 4 de juny de 1995 el Concili Provincial Tarracòense celebrava solemnement la seva clausura a la catedral de Tarragona. Poques setmanes després, a principi de juliol, els bisbes catalans enviaven un escrit al Vaticà amb les resolucions del Concili perquè la Santa Seu hi donés el vist-i-plau. Durant dotze mesos, l'església catalana ha esperat una resposta, la *recognitio*, que no arribava, enmig d'especulacions sobre el perquè d'aquest retard, i les inquietuds naturals que això ha despertat. Ara, un any després, aquest reconeixement sembla que pot arribar. A l'hora de tancar aquesta edició de la revista (divendres, 31 de maig) s'esperava que la *recognitio* arribés aquesta mateixa setmana però cap font oficial de l'episcopat català ho ha pogut confirmar.

Al llarg de la setmana passada, els cercles de la jerarquia eclesiàstica catalana esperaven que el Vaticà fes un "gest" i reconegués el Concili aprofitant l'avinencesa del primer aniversari. A falta d'informació concreta sobre les intencions del Vaticà fins a final de setmana mateix, l'única raó que feia sospirar els bisbes catalans és que un reconeixement del Concili coincidint amb el primer aniversari podia tenir una càrrega simbòlica prou important per a deixar a segon terme l'endarreriment i les tensions que ha fomentat. Perquè la principal característica d'aquest any postconciliar ha estat el silenci, no exempt de tensions, que ha envoltat el procés que han seguit

ARXIU

Ricard Maria Carles ha estat una persona clau en el procés de reconeixement del Concili. Ha anat dues vegades al Vaticà per aquest assumpte i és membre de l'executiva de la CEE.

les resolucions del Concili. Un procés que ha tingut a Roma la causa principal d'endarreriment, però no pas l'única. I és que el text també ha passat per Madrid.

Les causes d'aquest retard són diverses i complexes, però van més enllà dels simples problemes burocràtics que hom apunta oficialment. Al llarg de tot aquest any hi ha hagut dificultats d'ordre divers sobre el contingut de les resolucions, problemes tant d'ordre doctrinal, com també, i sobretot, d'ordre jurídic i polític.

El Vaticà, respecte a les resolucions del Concili, ha dut a terme dues actuacions que han afectat d'una forma determinant l'evolució del reconeixement. D'una banda, ha consultat amb la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) els continguts d'algunes de les resolucions, i d'una altra, ha demanat als bisbes catalans determinades correccions o precisions.

La potestat de donar la *recognitio* a un concili correspon exclusivament al Vaticà. Malgrat això, en el cas del Concili Provincial Tarracòense, la Santa Seu ha volgut consultar amb la CEE aspectes concrets de les conclusions, segons que han confirmat a EL TEMPS fonts oficials de la CEE. José Sánchez, que n'és el secretari general, ha assegurat que la Santa Seu va "preguntar" als responsables de l'església espanyola sobre "alguns

punts que poguessin afectar els estatuts de la CEE". Aquests punts, segons el mateix portaveu, són "aspectes jurídics" relacionats amb "l'organització de les diòcesis catalanes en relació amb la CEE". El text de les conclusions del Concili català fa referència a aquest aspecte en la resolució 142, que insta a "avançar decididament vers l'obtenció de la corresponent personalitat jurídica".

José Sánchez, malgrat les reticències inicials a entrar en detalls, ha reconegut que la consulta del Vaticà feia referència "a aquest àmbit", el de la resolució 142. El secretari de la CEE ha volgut subratllar especialment que no s'hi va plantejar cap dificultat, i que tot es va fer "de comú acord amb els bisbes catalans", recordant la pertinència d'aquests a la direcció de la CEE. Les "preguntes" del Vaticà van ser examinades pel comitè executiu de la CEE, en què l'església catalana només té un representant, tot i que destacat, el cardenal i arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles.

La cúpula de la CEE va fer arribar "matisos" per tal de "filat molt prim en la terminologia i evitar que després sorgeixin dificultats".

Els matisos de Madrid. Tot amb tot, Sánchez explica que la cúpula de la CEE va fer arribar al Vaticà alguns "matisos" per tal de "filat molt prim en la terminologia i evitar que després sorgeixin dificultats". L'encarregat de fer arribar aquestes matisacions al Vaticà va ser el president de la CEE, Elías Yanes, que a partir de les deliberacions de l'executiva, va redactar personalment l'escrit que va fer arribar a Roma. Justificant la intervenció de la cúpula eclesiàstica es-

panyola sobre els continguts del Concili, Sánchez considera que "un text poc perfilat, amb formulacions ambigües, podria donar lloc a falses interpretacions les quals podrien portar elements de polèmica innecessaris". Allò que no ha volgut precisar el portaveu de la CEE és quines són les modificacions que van proposar a la Santa Seu, però al seu parer l'església catalana ha de millorar la seva coordinació, el seu treball comú, per guanyar eficàcia "sense desvincular-se de l'església de la resta d'Espanya". Aquesta coordinació de les diòcesis catalanes, afegeix el portaveu, ha d'estar dins el marc dels estatuts de la CEE. Sánchez nega taxativament que aquestes matisacions demanades per la cúpula de l'església espanyola hagin influït en el retard del Vaticà a reconèixer el Concili català.

Independentment del contingut, aquesta actuació demostra, si més no "l'interès" amb què la CEE segueix els moviments destinats a millorar la coordinació entre les diòcesis catalanes —amb la por d'una conferència episcopal pròpia com a rerefons.

Informacions diverses indiquen la possibilitat que la intervenció de la CEE, al marge de les modificacions del text que hagi pogut obtenir, va motivar una intervenció de la Secretaria d'Estat del Vaticà, un òrgan de marcada càrrega política que inicialment no tenia per què intervenir en el procés de reconeixement de les resolucions del concili. El conflicte —camuflat— que ha generat la voluntat dels bisbes catalans d'avançar cap a l'obtenció d'una personalitat jurídica pròpia i les reticències que això ha despertat en la CEE, ha obligat la Secretaria d'Estat del Vaticà, segons fonts acostades a l'església catalana, a actuar com a institució centralitzadora de les negociacions sobre els aspectes jurídic-organitzatius, un cop la Congregació dels Bisbes ja havia resolt els problemes referits a continguts.

Aquest fet ha ajudat a endarrerir un xic més la *recognitio*, no pas per una oposició del Vaticà, sinó per les diferències d'interpretació que ha provocat l'expressió

L'any més llarg de l'església catalana

4 de juny de 1995: Cloenda oficial del Concili Provincial Tarraconense a la catedral de Tarragona.

12 de juliol de 1995: La junta del Consell del Concili, encapçalada pels arquebisbes Ramon Torrella, de Tarragona, i Ricard Maria Carles, de Barcelona, porta les resolucions a Roma per obtenir-ne la *recognitio*. En tornar, Torrella declara que espera aquest reconeixement en un "termini breu".

Novembre de 1995: L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, va al Vaticà a interessar-se pel reconeixement del Concili. Cinc mesos després d'haver estat lliurat, el document dels bisbes no ha rebut la *recognitio*. L'església catalana comença a mostrar indicis d'inquietud.

1 i 2 de febrer de 1996: Reunió dels bisbes catalans a Tiana. En aquesta reunió examinen un seguit de "suggeriments" que el Vaticà ha fet al document de les resolucions conciliars. Oficialment, no tenen importància, perquè es tracta només de "precisions de caràcter jurídic". Però transcendeix que alguns dels "suggeriments" del Vaticà no han estat acceptats pels bisbes catalans.

19 i 20 de febrer de 1996: L'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, fa cap a Roma per fer arribar personalment la resposta dels bisbes catalans als "suggeriments" del Vaticà. La seva missió és d'argumentar per què algunes recomanacions han estat rebutjades. Després de la reunió, la jerarquia eclesiàstica catalana espera un reconeixement "imminent" del Concili.

26 de febrer de 1996: La diòcesi de Girona decideix de posar en marxa l'aplicació del Concili sense esperar el reconeixement del Vaticà.

3 d'abril de 1996: En unes declaracions a Catalunya Ràdio, el bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera assenyala com una de les causes del retard de la *recognitio* l'oposició que desperta al si de la Conferència Episcopal Espanyola alguna de les resolucions del Concili.

13 i 14 de maig de 1996: L'arquebisbe de Barcelona Ricard Maria Carles, acompanyat dels bisbes Martínez Sistach i Soler Perdigó, torna a Roma per negociar el reconeixement. A la tornada declaren que el reconeixement es pot esdevenir d'una forma "imminent".

"personalitat jurídica". Les diferències d'interpretació no han estat només entre Roma, Barcelona i Madrid, sinó que hi ha hagut també diferències entre els bisbes catalans. Només cal recordar que Ricard Maria Carles, l'home clau en tot aquest procés de reconeixement, quan va tornar de Roma del viatge del mes de febrer, va comentar que la Santa Seu veia "amb bons ulls" la creació d'una regió eclesiàstica per a Catalunya. No obstant això, pocs dies després, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, desmentia públicament l'arquebisbe de Barcelona recordant que aquest tema encara no havia estat discutit entre els bisbes catalans. Després del seu últim viatge a Roma, a mitjan maig, Carles no es va pronunciar sobre aquest punt. Les fonts suares esmentades insinuen que el Vaticà podia haver exigít precisions i consens sobre quina és la forma d'organització que vol l'església catalana. Un consens, primer entre els bisbes catalans, i després, entre aquests i la Conferència Episcopal Espanyola.

Els bisbes es resisteixen. El segon element important que ha influït en el retard del reconeixement del Concili ha estat el de les reticències que van mostrar els bisbes catalans a algunes "recomanacions" de la Santa Seu.

A principi de gener el Vaticà va enviar als bisbes catalans onze "suggeriments", indicant diverses modificacions que, segons la Santa Seu, calia fer al text. D'aquestes onze precisions, tres eren de compliment obligatori i les altres vuit eren observacions teòricament deixades a "la lliure prudència pastoral dels bisbes".

Oficialment, la cúpula de l'església catalana va rebaixar la importància de les puntualitzacions del Vaticà qualificant-les de "precisions de caràcter jurídic". Malgrat això, en el seu moment (vegeu EL TEMPS 11-3-96) va transcendir que algunes de les recomanacions havien estat rebutjades per la majoria dels bisbes, en una reunió tinguda a Tiana a principi de febrer. Algunes de les precisions, tot i no afectar cap dels trets essencials del docu-

ARXIU

ment, feien referència a qüestions de contingut. Els bisbes van considerar, en determinats casos, que calia mantenir la redacció inicial, la qual cosa va obligar a obrir una negociació amb la Santa Seu i a allargar, per tant, tot el procés del reconeixement del Concili. "Si els bisbes ens resisteixim, és normal que la *recognitio* trigui", comentava un dels prelats catalans la setmana passada.

La plaça de sant Pere del Vaticà. El Vaticà va demanar als bisbes catalans que fessin algunes correccions en les resolucions del Concili sobre "aspectes jurídics" relacionats amb l'organització de les diòcesis.

Pere Martí / Francesc Romeu